8 AUG. 1942

P Mappe 17 Ekspl. 31 Arg. 2 O.V.

OVERSIKT 3/7 - 5/8: PÅ SYDFRONTEN HOLDER RUSSERNE STILLINGENE UNDTATT SYD FOR ROSTOW HVOR TYSKERNE GÅR FREM. KRAFTIG ENGELSK FLYAKTIVITET. STILLE I EGYPT. INTET VESENTLIG NYTT FRA DET FJERNE ØSTEN.

RUSSLAND: Tyskerne har foretatt fremmarsjen syd for Rostow. De har satt inn svære tank- og flyavd. og går forholdsvis fort frem så de idag står ved Kubanelvens øvre løp. På dette punkt har de satt inn de største tankstyrkene. Kubanelvens øvre løp er meget stridt og bredt, og er derfor meget vanskelig å komme over. Det er fremholdt fra alliert side at tyskerne ennu ikke har vært i kontakt med Timosjenkos hovedstyrker på det sydligste frontavsnitt, idet man regner med at det har lykkes ham å trekke de styrker som holdt tyskerne ved Taganrog og de som befant sig i Rostow i full orden tilbake. Kampene i dette område har tildels vært meget blodige nærkamper, hvor tyskerne er tilføiet enorme tap. Bare efter en liten trefning lå 1100 tyskere døde på marken. I avsnittet Simljanskaja-Kletskaja har det hele tiden lykkes russerne å holde sine stillinger tross tyskerne ustanselig setter inn forsterkninger, ikke bare av egne tropper, men også finske, rumenske og ungarske. Kampene her har delvis utviklet sig til rene blodbad. Under ett anfall mistet tyskerne 100 tanks, 30 kanoner og hadde 2000 falne. De finske skarpskyttere som blev satt inn, blev fullstendig utslettet. Under forsøkene på å utbygge pontongbroene over Don ved Simljanskaja er pongtonger skutt i senk og hundrer på hundrer av tyskere druknet. Ved Voronesj har det vært liten bevegelighet i fronten. Angrep og motangrep har vekslet, og også her er de tyske tap av materiell og mennesker meget stort. Man regner med at tapene på sydfronten i siste måned har vært 60000 mann, og på samme tid er det kommet 100000 sårede bare til lasarettene i Wien. Ved Brjansk har det vært flere russiske angrep, og russerne har hatt litt fremgang. Det ser imidlertid ut som russerne i området Brjansk - Wjasma forbereder sig på større operasjoner. Tross tyskernes melding om at de hadde til hensikt å storme Leningrad har der ikke vært den ringeste tyske fremgang i dette område. På finskefronten og Murmanskfronten har det bare foregatt mindre kamphandlinger.

ENGLAND: Natt til torsdag foretok store engelske flystyrker et kraftig angrep på Saarbrücken, hvor store mengder brandbomber blev øst ned. De opståtte brander viste veien for bombeflyeskadrene, som lot lette og tunge bomber regne ned over byen. De engelske tap var umåtelig små, bare 9 fly savnes. Lørdag blev foretatt et voldsomt angrep på Düsseldorf. Angrepet var et av de største siden det siste 1000-flyangrepet, og det største hittil på Düsseldorf. Det betegnes som meget vellykket. R.A.F. har fortsatt sin systematiske bombing av jernbanenettet i Nordfrankrike og Vesttyskland. I de siste 14 dg. har de ødelagt 16 store lokomotiver i Nordfrankrike, revet op jernbanelinjene, ødelagt skiftespor og jernbanestasjoner. I løpet av juli mnd. foretok det britiske flyvåpen ialt 12 nattangrep og 10 dagangrep mot Tyskland. Alle toktene over Europa bragte det britiske luftvåpen et tap på 251 fly. Tyskerne, som er helt på defensiven, mistet 58 fly, mens de over Storbrittania, som bare er blitt angrepet av små styrker, mistet 55 fly. Her hadde England ikke et eneste fly tapt. I Midtøsten og Middelhavsområdet mistet aksemaktene 307 fly i juli, brittene 101. Nye kanadiske troppekontingenter, fly og markpersonale er kommet til England. Det amerikanske flyvåpen har nu overtatt sin første flyplass i England, og i løpet av kort tid står 150 flyplasser til deres disposisjon. De 4 høieste offiserer i det amerikanske flyvåpen befinner sig i England. Churchill sa i en tale for så tid siden: Hitler hadde skrevet kontrakt med luftens demon, men kontrakten utløp før arbeidet var gjort, og demonen har fått ansettelse hos det konkurrerende firma.

EGYPT: Markoperasjonene har i denne periode innskrenket sig til patruljekamper og artilleriduell, hittil noen av delvis kraftig karakter. Flyvåpnet har fortsatt sin virksomhet med stor styrke. Tobruk, Bengasi, Sidi el Barani og el Dabar har utvilsomt fått føle tyngden av det allierte flyvåpen, og ustanselig har jagerbombefly angrepet aksemaktenes panserstyrker. Det er sendt store troppestyrker til Hellas, og man regner med at det er forsterkninger til Rommel. Det har gått hard utover italiensk skipsfart i Middelhavet, således blir det meldt den 5. at et stort fullastet transportskip er senket av en ubåt, et annet satt ibrand og jaget på land.

DET FJERNE ØSTEN: Det amerikanske flyvåpen i Kina er meget aktivt. Store styrker har bombet marineverftet i Hongkong og japanske skip som lå til reparasjon blev sterkt skadet. De japanske landsetningstropper i Chekiang-provinsen er slått tilbake, og i Hunandistriktet er på 2 dager ødelagt 21 japanske fly. Amerikanske flystyrker har bombet det japanske hovedkvarter Lingwan i Shiangsiprovinsen, og nu rykker kineserne frem mot byens porter. Stor luftaktivitet over Ny Guinea, hvor det er blitt helt stille om de troppestyrker som blev satt iland i Papuabukta.

DE OKKUPERTE LAND: Den kroatiske frihetskamp føres med innett heftighet og bitterhet. Frihetsbevegelsens leder har uttalt at Kroaterne kjemper for å kaste av fremmedåket og kaste ut forræderne. Vi vil forening med serberne og gjenoprettelsen av det Jugoslaviske rike. Siden okkupasjonen er 14000 mennesker henrettet og 15000 satt i konsentrasjonsleir. 56 byer er jevnet med jorden, 16 av disse har tyskerne på sin saavittighet, og de har også skutt de fleste av byenes mannlige innbyggere. Mens folket blør i kampen for friheten sitter den kroatiske quisling Paulovitsj i sitt slott og komponerer fantasiuniformer. Han skal være i besiddelse av 53 varianter, de fleste av egen komposisjon. Han føler sig imidlertid ikke mere trygg i salen enn at han har latt anlegge egen flyplass ved slottet, og her står dag og natt et hurtiggående fly startklart med tankene fylt.

BELGIEN: Matsituasjonen i Belgien beskrives som forferdelig. Tyskerne har med brutal hensynsløsbet plyndret landet for lager og råvarer. Allerede for lang tid tilbake lå tilgangen på de viktigste næringsstoffer 50-60 % under den minimumsstandard som er fastsatt av lægevidenskapen. Over halvparten av skolebarna går på skolen uten frokost. På svartebørsen selges katter for 100 - 125 franc, og hundekjøtt fra 100 franc og opover. Belgierne skal efter rasjoneringsbestemmelsene ha 55 oz. brød (normalkonsum 112), mens tyskerne får 80. Belgierne skal ha 8½ oz. kjøtt, tyskerne får 14. Imidlertid er det et fåtall av belgierne som får brukt op sine merker, da markedet er tomt. Belgien har behov for 800.000 tonn brødkorn om året og kan selv produsere maks. 300.000.

DEN TYSKE gauleiter i Elsass-Lorraine har gitt ordre til at 8000 mødre og fedre til franske barn som er flyttet over til ikke okkupert område, skal sendes til slaveleirene i Polen.

TYSKLAND: Tross seiersmeldingene er stemningen i Tyskland nu en helt annen enn ifjor. Da het det: "Deutschland siegt an allen Fronten". Nu heter det "Wir kapitulieren nie". De engelske bombinger sammen med transportvanskelighetene og krisen i landbruket begynner å ta på nervene. Som eks. på transportvanskelighetene nevnes at den svenske jernmalm må skipes over Rotterdam, og svenske sjøfolk nekter å gå lenger vest enn til Kielerkanalen. Man har vært nødt til å innkalle 700000 kvinner til landbruket.

VISSE TEGN som tyder på at vi står foran store og avgjørende begivenheter. En amerikansk senator har uttrykt det slik: Begivenhetene i de kommende dager vil være av verdenshistorisk betydning. I vest er spørsmålet om den annen front i brendpunktet for alles interesse mer enn noensinne. I øst venter man avgjørelsen av spm.: Vil Japan gå til angrep på Russland?

NORGE: KONG HÅKON var på sin 70-årsdag gjenstand for en hjertelig hyldest. Kronprinsesse Märtha kom i fly fra Amerika. Allerede lørdag var en hilsen fra den norske hjemmefront kommet frem. Den norske regjerings publikasjon i anledning fødselsdagen er også sendt ut. Det er et praktverk under redaksjon av professor Worm-Müller, professor Keilhau, Arne Ording og Einar Diesen. Det er en hilsen fra det norske folk til dets konge, og forteller om Norges utvikling under kong Håkons regjeringstid, også om krigens år, om hjemmefrontens heroiske kamp, sjømannens innsats, om reorganisering av de militære styrker og deltagelse i krigen. Alt skjer under kong Håkons valgsprog og i hans ånd: "Alt for Norge". Det var i Hyde Park reist tribuner for kongen, den kongelige familie, regjeringen og det diplomatiske korps. Et tog på 5000 mennesker defilerte forbi. Foran i toget gikk norske barn med flagg og blomster. Så fulgte alle grader av sjømenn. Avdeling på avdeling av de norske sjø-, luft- og landstridskrefter, fra sanitet og Røde Kors. Senere var det en høitidelig tilstelning i Albert Hall, hvor gulvet var fyllt av sjømenn, og det kollossale lokale til siste plass av nordmenn og Norges venner. Nygårdsvold holdt hovedtalen. Det var taler av ambassadør Colban, som kunde fortelle at kong Håkons fond med de siste gaver var kommet op i 95000 £. Underholdningen bød på et rikt kunstnerisk program og sluttet med Kongens tale, som var en kraftig appell til oss alle om å løfte i flokk. Her hjemme hadde man alment fulgt opfordringen til å bære en frisk blomst på Kongens dag. Denne lille demonstrasjon utløste efterhånden en temmelig heftig aktivitet fra politiets, tyskernes og hirdens side. Den almene forvirring blandt disse tre kategorier av ordenshåndhevere tyder på at demonstrasjonen har vært langt mer omfattende enn de på forhånd hadde tenkt sig. I Oslo blev det foretatt massearrestasjoner. Blomsterselgerne på Stortorvet blev sendt hjem allerede 1½ time før tiden, og blomsterplukkende myndigheter herjet en stund temmelig villt i gatene. At hirden løp amokk, sier sig selv. Det foreligger ingen oversikt ennu, men det er nok et temmelig stort antall av folk i alle aldre og av begge kjønn som er sendt til Grini. En stor del blev tidlig på dagen idømt mulkt på 50 kr. De som senere blev arrestert blev holdt tilbake. Dagen var preget av den mest strålende stemning.

AFTENPOSTEN laget for en tid siden førstesidesstoff i form av et dementi av en svensk melding om at Quisling skulde ha kanoner på Gimletomten. At den folkekjære fører ikke har full tillit til sin popularitet tross mangelen på kanoner tyder det på at han har 12 solide velvepnede politifolk til vakt i haven og langs sig trå sperringene. 4 hirdmenn likeledes bevepnede, står vakt ved gangen. Når føreren kjører ut i sin Mercedes, som skifter nummer gangen om dagen, sitter en vepnet vakt ved siden av chaufføren. 2 bilvengder bak kjører alltid en bil med 4 politifolk med revolverne klar. Oppe ved huset er slått op plakater som forbyr alt arbeide i nærheten før kl. 11 form. Forsøker "den konstruktive tenker" å inspirere tømmermennene til å holde sig på avstand?

VI HAR BETALT krigen mot oss selv med mellem 6 og 7 milliarder kroner. Ødeleggelsene under krigen i Norge var meget stor. I tiden fra 9. april til juni blev ødelagt gjennem tyske ilybombardementer åpne byer, privathus m.v. for 335 millioner kroner. Dertil skade på offentlig eiendom, jernbaner etc. ca. 175 millioner. Den annen kategori av ødelagt realkapital utgjøres av tonnasjen. Handelsflåten har mistet over 1 million tonn, efter førkrigspriser omkr. 750 millioner, efter byggeomkostningene nu 450 - 500 millioner, og alt skrevet er disse tap små i forhold til hvad tyskernes økonomiske politikk har kostet oss. Utgiftene fordeler sig på forskjellige konti, bare de viktigste kan tas med. Utgifter i forbindelse med krigen er på det norske statsbudsjett satt til 550 millioner, det koster imidlertid meget mer, og tyskerne tar det de behøver i Norges Bank. Finansdepartementet skal efterhånden tilbakebetale. Hittil har tyskerne rundt regnet tatt 5 milliarder i Norges Bank, ca. 15% tilbakebetalt av Finansdeptet ved diskontering av skattkammerveksler. Tyskerne har alvså brukt en sum som svarer til 330% av den norske statsgeld før krigen (1.450

milliarder) eller halvparten av den norske nasjonalinntekt i en like lang fredsperiode. Disse 5 milliarder er rent tap for Norge. På overpriser i den tysk-norske handelen tatt inn vel 2oo millioner. Hertil kommer beslagleggelsene, radioapparater, privat eiendom, kollektive bøter, fiskebåt- og fartøileie som ikke dekker amortisasjonen, eiendom tilhørende nordmenn ute m.v. Takket være handelsflåtens innsats skapes det utenfor Norge kapital, men ikke nok til at produksjonsapparatet kan bringes i førkrigs-stand. "Det kommer til å ta år", sier Aftontidningen, hvorfra ovenstående utdrag er hentet, "Men det vil bli gjort".

N.Sø INTELLIGENS OG MENTALITET i mer enn vanlig konsentrert form ser vi oss istand til å [illegible]ere nedenfor. Mannen blev sparket ut av jernbanen. blev ansatt i Hydro, men betalt loooo kroner for å forsvinne, senere gjeninntatt i Jernbanen. Han vil ha penger og ansiennitet.

Jaren 12/6.1941.

Herr distriktssjefen i Oslo.

Har idag fått mig forevist en skrivelse til stasjonsmesteren Jaren ang. en søknad fra mig om tjenestetid. Da denne søknad er en personlig sak anjførde mig personlig, krever jeg å få et skriftlig svar adressert til mig personlig av den person som har avgjort saken. Begrepet "Hovedstyret" er full av tåke og mange slags funksjonærer, hvorfor jeg må etterlyse den mann som har avgjort dette andragende. Jeg for min del undertegner min søknad personlig og står ved det. Å undertegne sig som "Hovedstyret" e.l. er feighet no da ansvarsprinsippet er gjort gjeldende også i den offentlige tjeneste. Såvidt jeg kunde se var skrivelsen undertegnet A. Jahr. Jeg betviler imidlertid at denne underskrift er identisk med kampfelle Jahrs da det vilde være ufattelig at en kampfelle likeoverfor en annen kampfelle vilde undertegne noe så meningsløst og urettferdig, især for kampfelle Jahrs vedkommende som selv har gjort det meget godt i etaten og forhåpentlig står foran ytterligere fremgang både som offentlig tjenestemann og som ordfører i Bærum, og en slik fremferd vilde gjøre ham fortjent til alle ærlige menns forakt og vemmelse og hevn. Jeg tror heller ikke at kampfelle Jahr vilde befordre en anonym skrivelse undertegnet "Hovedstyret" uten at vedkommende ansvarlige hadde underskrevet utkastet. Forøvrig var ikke skrivelsen undertegnet "heil og sæl" og det beviser at det ikke kan være kampfelle Jahr som laget istand dette. En ting til: Min søknad var såvidt erindres stillet til Arbeidsdepartementet, men er altså ikke kommet adressaten i hende. Under slike omstendigheter kan jeg ikke godta slike anonyme skrivelser som "vises" frem av en stasjonsmester. Det forekommer mig at det må være en mystifikasjon og nærmest et produkt av provokatører, frimurere og engelske agenter. Den nye tid vil ikke avgjøre en slik langvarig urettferdig behandling av en funksjonærs livsinteresse på en slik letteindig måte. Det har jeg arbeidsministerens egne ord for. Hvis det finnes slike provokatører og engelsksjuke personer som vil misbruke sin makt overfor andre, så håper jeg at den tid ikke er fjern at hirden har vokset sig så sterk at slike hertuger kan få den straff de fortjener. For bak hirdens skygge stiger frem en ny men gammel rettergang i Norge: Blodhevnen som stiller alle feige uslinger overfor alvoret: Å svare med liv og blod for sin djevelskap og rævestreker. Heil og sæl. Jakob Molstadkvern. tgf. (sign.)

250 TONN KAFFE blev utskipet fra Oslo til Tyskland onsdag i forrige uke. På bryggen i Oslo blev fredag 25 mann avskjediget, i Sandvika 15 fordi de nektet å laste grønnsaker for eksport til Tyskland. Lastingen foregår nu ved hjelp av russiske krigsfanger, mitraljøser er stillet op på bryggen. Det kan idag ikke sies noe om hvordan det går med arbeiderne.

JOSEPH TERBOVEN HAR VÆRT EN TUR I NORDNORGE. HAN HAR KONSTATERT EN "SKRIKENDE MANGEL" PÅ ARBEIDSKRAFT OG BESTEMT AT FANGENE PÅ GRINI SKAL SENDES OPOVER.

[illegible]HJELPEPOLITI KARRESTAD, Bjørn Stallares vei 19, ansatt Sinsen Bilprøve[illegible]stalt, er angiver,

[illegible] FORSIKTIG MED AVISEN. NEVN ALDRI NAVN I FORBINDELSE MED DEN. SEND [illegible] VIDERE TIL GODE JØSSINGER. GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Redaktør Olle Andersen,
Grensevakten, Värmland.